

Basın Duyurusu
Kasım 2023

ÇOCUK VAKFI
DÜNYA ÇOCUK HAKLARI GÜNÜ
TÜRKİYE BİLDİRİSİ'Nİ YAYINLADI

Çocuk Vakfı'nın her yıl 20 Kasım'da yayınladığı Dünya Çocuk Hakları Günü Türkiye Bildirisi'ni bu yıl şair, felsefeci ve çevirmen Kenan Sarıalioğlu kaleme aldı.

ÇOCUKLARA ÇOCUK DEĞİL,
İNSAN OLARAK DAVRANMALIYIZ

*Bardak
Düşer kırılır,
Toz uçar,
Duman savrulur...*

*Peki babacığım
İnsan nasıl yok olur?*

.....
.....

Çağımız bilim ve teknoloji ile birlikte herşeyin: açlıktan bayılanların, tokluktan çatlayanların, yapay cennetlerde geçirenlerin, açık denizlerde lastik botlarda devrilenlerin, öldüğünü anlamayan bebelerin, yaşamadan yaşlanan dedelerin, uykuya doymayan uyurgezerlerin, uykusuz bilim adamlarının, gözleri kan çanağı yazarların, çizerlerin, çılgığı yanık ozanların, elleri ceplerinde dolaşan işsizlerin, çöplük karıştırıcıların, servet yarıştırıcıların, dünyayı besleyenlerin, ölümlerle beslenenlerin, kısacası, zalimlerin ve mazlumların çağı...

Ancak, en bitek, en verimli toprakların yanardağların, ateş püsküren eteklerinde oluşması gibi, yaşadığımız bu çağ cehennemine karşın asla tükenmeyen, gecenin hangi vaktinde doğacağı bilinmeyen umut güneşi de doğudan, batıdan aynı anda parıldamak üzere... İnsan hakları, hayvan hakları, çocuk hakları, yaşlı insanların hakları, inanç ve düşünce özgürlüğü, vb. sonsuzca uzayabilen bir zincir hâlinde, tümü de "hak" kavramında odaklanan yeni kavramlar da, hukuk alanında olsun politika, kültür ve sanat alanında olsun, kendilerine kalıcı bir yer sağlamayı başardılar çoktan. Hak kavramının ister metafizik, ister teolojik, ister günlük anlamlarıyla alalım, bu kavram kişilerarası ya da toplumlararası ilişkilerde "sorun çözücü" temel bir anahtar işlevi görebilir kanısındayım.

Filozoflara, yazarlara, toplumbilimcilere, sanatçılara, tüm bilinçli-vicdanlara, vicdanlı-bilinçlere sesleniyorum: Eğer bu "hak" kavramını tüm insani ilişkilerde odak noktası olarak görüyorsanız, görmek istiyorsanız, yeniden, yeniden düşünelim lütfen... Bu kavrama evrensel anlamda bir gerçeklik, tartışılmazlık ve her kilidin açılmasında temel bir açkı işlevi kazandırabilirsek, bu anahtarı "hak bilir" bir kişiliğe teslim edebileceğimiz bir siyasal yapıyı yaşama geçirebilirsek, işte o zaman, "beşeriyetten insaniyete" bir adım daha yaklaşacağız demektir. Yavrusunu vahşi köpeklere kaptırdıktan sonra dönüp otlamaya devam eden "sığırlıktan" sıyrılıp "insan" sıfatına biraz daha yakışacağız!..

Herşeyin herşeyle ilgili hakkının tam merkezinde ise, dünyada var olan ve üretilen her iyiliğe, her güzelliğe tartışmasız en çok hakkı olan bir varlık vardır, işte bu varlık, çocuktur. Çocuk hakkını gözetmek insanlık hakkını, emeğin hakkını, yaşama hakkını, yerin-göğün hakkını ve nihayet evrensel barış hakkını (Mustafa Kemal Atatürk'e selam olsun!) gözetmek demektir.

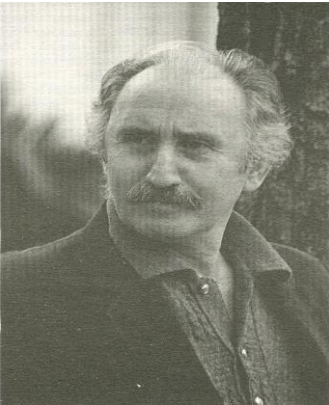
7 Ekim'den bu yana, dünyanın gözü önünde binlerce çocuk katledildi! Vahşet devam ediyor hâlâ! Hangi amaca, hangi yüce hayale ulaşılabilir çocukları öldürerek!? Bu cümlenin kendisi bile iğrenç... Geleceğin hayalî cennetleri uğruna bugünü cehenneme çevirmek hangi akla, hangi vicdana sığar? Çocukların gülümsediği bir dünyadan daha güzel, daha büyümlü bir cennet mi var?

Değerli öğretmenlerimiz, insan ruhunun gönüllü emekçileri!

Çocuklara çocuk olarak değil, insan olarak davranmalıyız.

En şaşmaz pedagojik kural olarak şunu saptadım hep: "Çocuktan öğrenmeden, ona öğretemezsiniz!" En önemli görevimiz çocuğu tanımak olmalı. Ödev yükü ile evi okula çevirmek doğru değil. Eğitimi eğlence ile, eğlenceyi eğitim ile sarmalarsak; eğitim acı verici olmaktan çıkar, eğlence de "vakit öldürmek" gibi korkunç bir israf olmanın ötesine geçer. Eğitime de, eğlenceye de hakkı olan çocuğun gerek mekânda, gerek zamanda boşluğa da gereksinmesi olduğunu unutmayalım: Rengini ve kokusunu boşluğa salan çiçekler gibi...

Kenan Sarılioğlu

1946 yılında Trabzon'un Of ilçesinde doğdu. İstanbul Üniversitesi Felsefe bölümünü "Materyalizm ve Ahlak" konulu teziyle bitirdi. İlk şiiri *Yeditepe* dergisinde yayımlandı (1972). Şiir, deneme ve çevirileri *Kıyı*, *Dergâh*, *Yeni Biçem*, *Nar*, *Güldiken*, *E*, *Adam Sanat*, *Uç*, *Sincan İstasyonu*, *Sözcükler*, *Kitaplık*, *Varlık*, *Cumhuriyet* gibi dergi ve gazetelerde yer aldı. Polonyalı Türkolog Elzbieta Szcyiet onun şiirleri hakkında bir tez hazırladı. Trabzon'da *Serander* yayınlarnın kurucusu.

Kitapları

Şiir: *Metafizik ve Gülümseme*, *Ayna Rûbaileri*, *Kara Zaman Şiirleri*, *İçdeniz*, *Fosil ve Toz*, *Yalağuz* (toplu şiirler), *Temmuz Sağanakları* ve *Dicle'nin Köpükleri* (hazırlanıyor).

Felsefe/ Deneme: *İssız İnsan Ormanında*, *Materyalizm ve Ahlak*, *Homesros'tan Nazım'a Şiir-Felsefe İlişkisi*.

Çeviri/ Derleme (Başlıcaları): *Bir Çöl Rüzgârı Ömrümüz* (Ö. Hayyam), *Uykusuz Aştık Geceyi* (Sâdi), *Hiçkimse ve Dolunay* (Mevlâna) *Yüzünde Işır İki Cihan* (Hâfız), *Doğmuş Olmanın Sakıncası Üstüne* (E. M. Cioran), *Var Olma Eğilimi* (E. M. Cioran), *Estetik Bilinçdışı* (J. Rancière), *Teselliler* (Seneca), *Psikanalizin Yedi Büyüğü* (J. D. Nasio), *Janques Prévet* (Yaşamı, şiirleri), *René Char* (Yaşamı, şiirleri), *Bir Zamane Çocuğunun İtirafı* (A. De Musset), *Aşk Üzerine* (Stendal, hazırlanıyor), *Kum ve Köpük* (H. Cibran), *Ermiş* (H. Cibran), *Meczup* (H. Cibran), *Gezgin* (H. Cibran), *Gezginin Bahçesi* (H. Cibran), *Kırık Kanatlar* (H. Cibran)...